

OORSPRONKELIJKE BIJDAGEN.

COÖPERATIE.

„We gelooven, ten rechte of ten onrechte, dat een groot aantal tandartsen meenen, dat tandheelkundige goederen nog een uitzondering zouden zijn, en de fabrikanten tot een ongelimiteerd bedrag hun winsten zouden moeten offeren, terwijl bij alle andere levensbehoeften prijsverhoogingen hebben plaats gevonden, naar verhouding van den verhoogden levensstandaard en de verhoogde productiekosten.”

Dezen zin lazen we o.m. in een dezer dagen rondgezonden mededeeling van de firma De Trey & Co. Ltd.

De juistheid van het bovenstaande meenen wij te moeten betwijfelen.

Wij gelooven, ten rechte of ten onrechte, dat de tandheelkundige goederen, die vroeger reeds exorbitant veel geld kostten, op bedenkelijke wijze duurder en duurder worden, en dat de prijzen langzamerhand een dusdanige hoogte gaan bereiken, dat men zich niet zonder verbazing afvraagt, waar de jonge tandartsen het geld vandaan moeten halen om zich op eenigszins behoorlijke wijze te kunnen installeeren.

Wij begrijpen volkomen, dat in het duurte-proces waarvoor de wereld thans wordt geteisterd, ook de tandheelkundige verbruiksartikelen begrepen zijn, maar daarom kunnen wij nog niet voetstoots aannemen, dat inderdaad vele van de door ons dagelijks gebruikte instrumenten en materialen niet aanmerkelijk te hoog in prijs zijn.

Verder ontwaren wij, niet zonder zorg, dat de groote tandheelkundige fabrieken in het buitenland, langzaam maar zeker in enkele handen overgaan, die thans decreten

de wereld inzenden, waarin de prijzen voor alle depôts worden vastgesteld, decreten, die elkaar met groote snelheid beginnen op te volgen en waarbij die prijzen angstwekkend de hoogte ingaan.

Dit begint bij ons een zeker gevoel van onbehagelijkheid te wekken, zoodat wij ons zullen hebben af te vragen, of deze toestand gezond mag worden genoemd. Want zelfs indien wij aannemen, dat al deze prijsverhoogingen volkomen billijk zijn en alleen een gevolg van de tijdsomstandigheden, dan beseffen wij toch zeer wel, *dat ook voor het geval die billijkheid eens niet langer betracht zou worden, en er onredelijke prijzen zouden worden vastgesteld, wij wel zouden kunnen mopperen, maar zouden moeten eindigen met ... koopen en betalen!*

En ofschoon in laatste instantie die verhoogde bedrijfskosten wel weer afgewenteld zullen moeten worden op de patiënten, kan niet worden ontkend, dat op deze wijze van de populariseering van de tandheelkunde niet veel terecht kan komen en dat deze aangelegenheid dus alleszins de aandacht verdient.

De kwestie is niet nieuw; de Maatschappij tot Bevordering der Tandheelkunde heeft reeds zeer kort na hare oprichting het vraagstuk der coöperatie onder de oogen gezien. Wij willen echter deze maatschappelijke actie laten rusten, daar wij meenen dat langs dezen weg niet veel te bereiken valt.

Eventueele uitschakeling van de dental depôts n.l. kan in deze niet veel verbetering brengen. Afgezien van de vraag, of het practisch uitvoerbaar zou zijn, heft men de oorzaak van het kwaad niet op, daar de gedecreteerde prijsregeling der groot-industrie onverminderd zou blijven voortbestaan.

Wil men werkelijk iets bereiken, dan is dit naar onze meening inderdaad mogelijk door coöperatie, maar dan door internationale coöperatie, d. w. z., door *zeer intensieve internationale samenwerking!*

Voorloopig zal men nog glimlachen om deze utopie, doch onuitvoerbaar is zij niet, en dat het er in de toekomst toe zal moeten komen, staat bij ons vast. Op dit gebied moet nog pioniersarbeid worden verricht, maar dat is volstrekt geen reden om haar daarom niet op te vatten, te meer daar een samenwerking als bovenbedoeld ook andere misstanden zou kunnen opheffen, als bijvoorbeeld het overstromen van de markt met onnutte of waardelooze praeparaten e. d. m.

Het ligt o. i. op den weg van de Fédération Dentaire Internationale, om deze zaak onder de oogen te zien, en onze Hollandsche vertegenwoordigers in de F. D. I. zouden een goed werk verrichten door hiervoor het initiatief te nemen.

Het spreekt vanzelf, dat dit artikel niet bedoeld is om in détails te treden, doch om er op te wijzen, dat eventueel alleen de geheele macht van de internationale tandheeskundige professie in staat kan zijn om een verbetering ten goede te brengen in de wijze waarop wij thans genoodzaakt zijn te accepteeren wat ons wordt voorgelegd.

Een poging in deze richting zou wellicht vruchtbare resultaten kunnen opleveren, en is naar onze meening in ieder geval waard gedaan te worden.

N.